

Departementet
Afdelingen for Analyse og
Rådgivning

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf.: 33 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR-nr.: 20453044

26. marts 2019
Sagsnr.:19/04943

Notat om afskæring af tilskud til udenlandske elever på erhvervsuddannelses- og gymnasieområdet

Gældende ret

1. På Undervisningsministeriets område er en række aktivitetsbestemte statslige tilskud til uddannelsesinstitutionerne afskåret for elever på erhvervsuddannelserne¹. Udbud af erhvervsuddannelser til udenlandske elever, der ikke indgår i beregningen af tilskud til uddannelsesinstitutionen, skal ske som indtægtsdækket virksomhed.

2. Der er ikke på andre uddannelsesområder på Undervisningsministeriets område bestemmelser om tilskudsafskæring for visse udenlandske elever, hvorfor udenlandske elever på bl.a. de gymnasiale uddannelser, der opfylder optagelseskriterierne, udløser statstilskud ligesom danske statsborgere.

3. Den gældende ordning på erhvervsuddannelserne indebærer, at udenlandske elever kun kan indgå i beregningen af tilskud til erhvervsuddannelser og kostophold, hvis de

- er meddelt opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold, jf. udlændingelovens § 7, stk. 1 eller 2, eller § 8, stk. 1 eller 2, tidsbegrænset opholdstilladelse eller tidsbegrænset opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold i Danmark,
- er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 m som medfølgende barn af en udlænding, som dels er statsborger i et land, der ikke er tilsluttet Den Europæiske Union eller omfattet af EØS-aftalen, dels er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a (uddannelsen kan færdiggøres, selv om forældrenes opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a ophører efter tidspunktet for påbegyndelsen af uddannelsen),

---

¹ På kombineret ungdomsuddannelse, hvor sidste optag har fundet sted i januar 2019, indeholder loven tilsvarende bestemmelser om tilskudsafskæring som på erhvervsuddannelserne.

- er udvekslet med danske deltagere efter aftale mellem institutionen og en institutionen i udlandet eller
- efter EU-retten, herunder EØS-aftalen, eller internationale aftaler, som Danmark har indgået, har krav på ligestilling med danske statsborgere.

Historikken i den gældende lovgivning

4. Med lov nr. 334 af 18. maj 2005 blev der for de videregående uddannelser indført bestemmelser om afskæring af statstilskud og opkrævning af betaling for visse udenlandske studerende på videregående uddannelser på Undervisningsministeriets daværende område (korte og mellemlange uddannelser, dvs. det som i dag er erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, og som nu hører under Uddannelses- og Forskningsministeriets område).

Tilskudsafskæringen og betalingsordningen trådte i kraft den 1. august 2006 og erstattede en kvoteordning, der var blevet indført i 2003 for optagelse af uddannelsessøgende fra lande uden for EU/EØS på korte og mellemlange uddannelser for at forhindre enkelte lande i at sende uddannelsessøgende til gratis uddannelse i Danmark samt for at undgå, at institutioner indforskriver uddannelsessøgende for at opveje manglende national søgning. Kvoteordningen begrænsede antallet af studerende fra lande uden for EU/EØS til højst 15 pct. af det faktiske optag pr. år i korte og mellemlange uddannelser. Kvoteordningen indebar, at der højst blev ydet almindeligt statstilskud til institutionerne op til disse 15 pct.

5. Erhvervsuddannelserne blev fra den 1. januar 2010, jf. lov nr. 1527 af 27. december 2009, omfattet af en ordning med tilskudsafskæring og opkrævning af betaling for visse udenlandske elever på erhvervsuddannelserne.

Det fremgår af bemærkningerne til lovændringen, at under lovforberedelsen af 2005-lovændringen om det videregående område blev en tilsvarende ændring på erhvervsuddannelsesområdet overvejet, men skønnet unødvendig, bl.a. fordi der kun var konstateret optagelse af udenlandske elever i et meget beskedent omfang på dette område. Der var imidlertid siden 2005 sket en stigning i aktiviteten på erhvervsuddannelsesområdet, navnlig inden for landbrugsuddannelserne, hvor en række skoler havde haft en betydelig andel østeuropæiske elever og i en vis udstrækning havde fungeret som formidlere af udenlandske praktikanter til danske landbrugsbedrifter.

Der blev på den baggrund gennemført en ændring, hvorved taxametertilskud til visse udenlandske elever bortfaldt, og institutionernes udbud af uddannelse til disse uddannelsessøgende skulle ske som indtægtsdækket virksomhed.

Tilskudsreguleringen på erhvervsuddannelsesområdet og det gymnasiale område

6. De aktivitetsbestemte statslige tilskud til uddannelsesinstitutionerne til fællesudgifter, bygninger og de direkte undervisningsudgifter er på erhvervsuddannelsesområdet reguleret i både lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og lov om erhvervsuddannelser.

I lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (§ 15) er reguleret de aktivitetsbestemte tilskud til fællesudgifter og bygningsudgifter, mens lov om erhvervsuddannelser (§ 19) regulerer tilskud til undervisningsudgifter.

7. På de gymnasiale uddannelser ydes tilskud til de almengymnasiale uddannelser på de offentlige gymnasier alene efter bestemmelser i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. (kapitel 5).

Private institutioner for gymnasier uddannelser får tilskud efter bestemmelserne i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser (kapitel 3).

Aktivitetsbestemte tilskud til de erhvervsgymnasiale uddannelser, dvs. uddannelsen til merkantil studentereksamen og uddannelsen til teknisk studentereksamen, ydes efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (§ 15 og § 18 c).

8. Den nugældende model på erhvervsuddannelsesområdet med tilskudsafskæring for visse udenlandske elever, hvortil udbud af uddannelse skal ske som indtægtsdækket virksomhed, vil kunne overføres til det gymnasiale område, herunder de gymnasiale enkeltfag. Det vil kunne ske ved ændring af institutionslovene.

Det bemærkes, at der vil være tale om en ny administrativ opgave for gymnasierne med undersøgelse af udenlandske elevers statsborgerskab og opholdsgrundlag forud for optagelse af en udenlandsk elev.